

Svečana sjednica Zbora radnih ljudi Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u povodu proslave tridesete obljetnice visokoškolske stomatološke nastave u SR Hrvatskoj. Na slici lijevo — Radno predsjedništvo Zbora, na slici desno — sudionici Sjednice.

30 godina visokoškolske stomatološke nastave u SR Hrvatskoj

Dana 9. prosinca 1978, održana je proslava 30. obljetnice visokoškolske stomatološke nastave u SR Hrvatskoj.

Proslava je održana u velikoj dvorani Zbora liječnika Hrvatske u Zagrebu. Prisustvovao je veliki broj predstavnika stomatoloških fakulteta iz cijele Jugoslavije, ostalih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i veliki broj uglednih ličnosti Zagreba.

Nakon otvorenja i glazbenog intermeca, koji su izvele »Ladarice«, nakon uobičajenih čestitaka i pozdrava, dekan Fakulteta prof. dr Ivo Miše održao je referat o razvitku stomatološke nastave u SR Hrvatskoj. Zatim je doc. dr Zdravko Rajić održao referat o sadašnjem stanju stomatološke djelatnosti u SR Hrvatskoj. Nakon njegova izlaganja, riječ je preuzeo predsjednik Komiteta za zdravstvenu i socijalnu zaštitu SR Hrvatske prof. dr Boško Popović. Podijeljene su i diplome zaslužnim članovima kolektiva Stomatološkog fakulteta u Zagrebu.

Poslije podne, održana je diskusija okruglog stola o perspektivi i razvitku stomatološke djelatnosti u SR Hrvatskoj.

Objavljujemo u cijelosti riječ predsjednika Komiteta za zdravstvenu i socijalnu zaštitu SR Hrvatske prof. dra Boška Popovića na proslavi našeg jubileja.

Drugarice i drugovi!

Zapala me ugodna dužnost i ukazana mi je velika čast, da u ime Izvršnog Vijeća Sabora Socijalističke Republike Hrvatske, pozdravim sve vas koji ste se ovdje okupili da proslavite ovaj naš značajni jubilej — tridesetogodišnjicu visokoškolske stomatološke nastave u SR Hrvatskoj.

S radošću ističem da su se, u proteklih 30 godina djelovanja visokoškolske stomatološke nastave u SR Hrvatskoj, postigli vrlo značajni i za praksu zdravstvene zaštite fundamentalno vrijedni rezultati. U tom relativno kratkom razdoblju, uz vrlo skromne

materijalne, prostorne i kadrovske potencijale, educiran je veliki broj liječnika stomatologa, od kojih danas više od 1 200 radi u praksi stomatološke djelatnosti naše republike.

To je ogroman skok u odnosu na stanje koje smo zatekli neposredno poslije oslobođenja naše zemlje, kad je čitava zubozdravstvena zaštita počivala na radu jedva stotinjak zubnih terapeuta, pretežno dentista i vrlo malog broja liječnika stomatologa, školovanih u inozemstvu. I pored toga velikog progressa učinjenog u proteklih 30 godina, i u visokoškolskoj edukaciji stomatologa, i u praksi zubozdravstvene zaštite, i pored či-

njenice da danas imamo dvije visokoškolske stomatološke institucije u SR Hrvatskoj, koje obrazuju dovoljan broj stomatologa, mi moramo konstatirati da je upravo zubo-zdravstvena zaštita našeg stanovništva, jedna od najranjivijih točaka sistema zdravstvene zaštite u nas. Neadekvatnost stomatološke zdravstvene zaštite u našem sistemu zdravstva manifestira se prije svega u velikom zaostajanju stomatološke djelatnosti, kako u odnosu na druge grane zdravstveno-zaštitnih aktivnosti u SR Hrvatskoj, tako i u odnosu na realne potrebe naroda na ovom stupnju njegova socijalnog, obrazovnog, kulturnog i ekonomskog razvoja, kao i na realnu mogućnost našeg društva, da adekvatnije odgovori na rastuće potrebe u zubo-zdravstvenoj zaštiti. S druge strane, zaostajanje stomatološke službe ogleda se i u neadekvatnoj uklopljenosti stomatološke djelatnosti u primarnu zdravstvenu zaštitu, čiji je ona nesumnjivo vrlo značajan integralni dio.

Čini se da je najvažniji uzrok tomu neodgovarajući položaj stomatološke djelatnosti u sistemu zdravstvene zaštite i neadekvatno vrednovanje mjesta i uloge liječnika stomatologa u zaštiti zdravlja naroda.

Stomatološka djelatnost nalazila se na sanim marginama u sistemu zdravstvene zaštite, predominantno usmjerena na tehničko rješavanje zdravstvenih problema kurativne naravi i sve više prepuštena neposrednom odnosu s pojedincima, koji su vlastitom voljom, a često i vlastitim sredstvima, rješavali svoje zdravstvene probleme. Tako usmjerena stomatološka djelatnost je morala doći u raskorak s ostalim područjima zdravstvene zaštite, na kojima su se odvijali izvanredno ekspanzivni procesi socijalizacije, brige i odgovornosti za zaštitu zdravlja.

Nacrt novog Zakona o zaštiti zdravlja u SR Hrvatskoj radikalno mijenja odnos prema stomatološkoj djelatnosti, stvarajući joj sasvim novu poziciju u sistemu zdravstvene zaštite. Stomatološka djelatnost postaje nezaobilazni, ravnopravni i integralni dio primarne zdravstvene zaštite u mjestu stanovanja, rada i školovanja, pri čemu je naglasak stavljen na njezine preventivne i socijalnomedicinske aktivnosti. U neposrednoj suradnji sa članovima svog tima, i s drugim liječnicima i članovima njihovih timova, stomatolog postaje organizator i nosilac svih

aktivnosti, koje posredno ili neposredno djeluju na zubo-zdravstvenu zaštitu. Moglo bi se postaviti pitanje, u kolikoj je mjeri sadašnja visokoškolska stomatološka edukacija u SR Hrvatskoj pripravljena da educira liječnika stomatologa, koji bi bio osposobljen da udovoljava zahtjevima nove koncepcije stomatološke djelatnosti u sistemu zdravstvene zaštite, koji inauguriira Nacrt Zakona o zaštiti zdravlja.

Izvan svake je sumnje da tu novu ulogu liječnika stomatologa u stomatološkoj djelatnosti ne može uspješno osigurati predominantno kurativno i tehnički orijentirana visokoškolska stomatološka edukacija. Nova pozicija stomatološke djelatnosti u našem sistemu zdravstvene zaštite zahtijeva bitno preventivno i socijalno orijentiranog liječnika stomatologa, osposobljenog da i sam provodi najveći dio kurativne stomatološke djelatnosti.

Čini se da je zbog svega toga nužno čim prije pristupiti radikalnoj reformi visokoškolske stomatološke edukacije, u kojoj će se daleko veća važnost pridavati znanstvenim i nastavnim disciplinama preventivnog i socijalnomedicinskog karaktera, pri čemu bi trebalo da najvažniji dio stručnih znanja i vještina budući liječnici stomatolozi stječu u neposrednoj praksi primarne stomatološke djelatnosti.

Neophodnost uske suradnje s drugim primarnim liječnicima, koji provode primarnu zdravstvenu zaštitu u mjesnoj zajednici, u radnoj organizaciji i u školi, diktira ne samo potrebu pridavanja većeg značenja preventivnim i socijalno medicinskim sadržajima u naobrazbi liječnika stomatologa, nego istodobno zahtijeva da se ti nastavni sadržaji u što je moguće većoj mjeri integrirano provode za studente medicine i za studente stomatologije.

Uvjeren sam da će nastavnici i studenti Stomatološkog fakulteta u Zagrebu i Stomatološkog odjela Medicinskog fakulteta u Rijeci uspješno rješavati edukativne zadatke koji se pred njih postavljaju, u ovoj fazi razvoja našeg zdravstva i našeg socijalističkog samoupravnog društva, kao što su to i do sad činili, uz mnogo teže uvjete rada.

U tom uvjerenju, ja vas, drugarice i drugovi, najsrdačnije pozdravljam i želim vam mnogo uspjeha u vašem daljnjem radu.